

Mange kulturlandskap er i ferd med å gro igjen. Det gjelder bl a på Lian, Lavollen, Holstvollen og her Marka. Bør natur- og friluftslivsorganisasjonene aktiviseres til dugnadsinnsats?
Foto Erik Stabell

- Det bør etableres planer for forvaltninga og skjøtsel av kulturlandskap, gamle plasser osv i marka, bl a Lian-området, Lavolljordene og Holstvollen.
- Det må åpnes bademuligheter også i Strindamarka.
- Det må skje en gjennomgang av behov for vedlikehold og gjenoppretting av gammelt sti- og løypenett.

Turistforeningen og Skistua.

av formann i TT Erik-Martin Braathen

I 1998 har Trondhjems Turistforening engasjert seg mer i forvaltningen av Trondheims nærområder enn tidligere. Vi har fremmet friluftslivets interesser i saker som: modellflyplass, utvidet steinbrudd og langtids avfallsdeponi i Strindamarka, parkering for Sverresborg museum, Handlingsplan for friluftsliv for Trondheim kommune og – ikke minst – om forholdene ved videreutviklingen av Skistua og Gråkallområdet. Den siste saken førte til noe avisskriving, bl a med en rekke uriktige påstander om TT's hensikter og meninger.

TT har i sin strategiplan vedtatt at foreningen skal være mer aktive i byens nærområder. Vi oppfattet det derfor som passende når TT ble invitert av Trondheim kommune til å være med på prosessen for å finne frem til en god utvikling for Skistu-området.

TT har hele tiden hatt et ønske om at Skistua skal gjenetableres som et viktig og attraktivt turmål for byens befolkning. I dag er Skistua stengt pga. manglende vedlikehold. Skistua ble bygget opp igjen etter en brann nyttårsaften 1946. Den fikk da en størrelse og utforming som passet til Skistu-områdets påtenkte funksjon som kombinert skiutfartssted for Trondheim og senter for skisport i Trøndelag. Besøket på hytta var på topp i vintersesongene de første årene etter at den ble gjenåpnet sommeren 1950, men mistet mye av populariteten fra begynnelsen av 70-tallet.

I 1974 ble både Skistua og Elgsethytta overdratt til Trondheim kommune. Kommunen forpliktet seg til å fortsette driften og vedlikeholdet til glede for byens befolkning. Imidlertid har vedlikeholdet på Skistua skrantet, besøket har minsket og det har de senere årene vært betydelige problemer med å få anlegget godkjent for drift av næringsmiddelkontrollen.

Trondheim kommune ønsket at det måtte skje en forandring på Skistua, men var usikker på hvilken. TT var med i en ressursgruppe sammen med skiklubben og ledet av kommunen som skulle utrede en ønsket utvikling for Skistua og Gråkallområdet. I dette arbeidet var det enighet om behovet for å redusere Skistuas størrelse. TT hadde verken i dette arbeidet eller i vårt senere engasjement hatt noen ambisjon om å overta Skistua eller drive anlegget. TT bidro med vår fagkompetanse som friluftslivsorganisasjon med betydelig erfaring fra drift av turisthytter.

TT mener tradisjonene knyttet til Skistua bør videreføres i et bygningsanlegg tilpasset og forbeholdt friluftslivet. Dette er Skistua en vårdag tidlig på 50-tallet rett etter at hytta var gjenreist som kombinert storstue for friluftslivet og senter for skisport i Trøndelag. Foto J. Chr. Geelmuyden

TT ble senere invitert til å komme med en uttalelse om Skistu-saken. TTs uttalelse går i korte trekk ut på at Skistu-området bør være et attraktivt rekreasjonsområde og et barnevennlig turmål for friluftslivet. For å få til dette mener vi bl. a. at det må fremstå som et mest mulig bilfritt område hvor alle, også barn og barnefamilier, kan ferdes trygt og hvor det er mulig å gå ut i sti- og løypenettet uten å krysse bilvei.

TT mener derfor at Fjellseterveien bør stenges for alminnelig bilkjøring fra parkeringsplassene i Fjellseterområdet. Da er vi for lengst kommet opp i de områdene hvor det er stabile snøforhold gjennom store deler av vinterhalvåret. Herfra er det også liten avstand til skiklubbens skileikområde nedenfor Skistua.

For å oppnå at området skal bli attraktivt, må aktiviteter som legges til Skistua understøtte eller være forenlig med funksjonen til hytta som turmål og bevertningssted for friluftslivet i marka. Disse aktivitetene er vi redd ikke kan ha et slikt volum at de kan

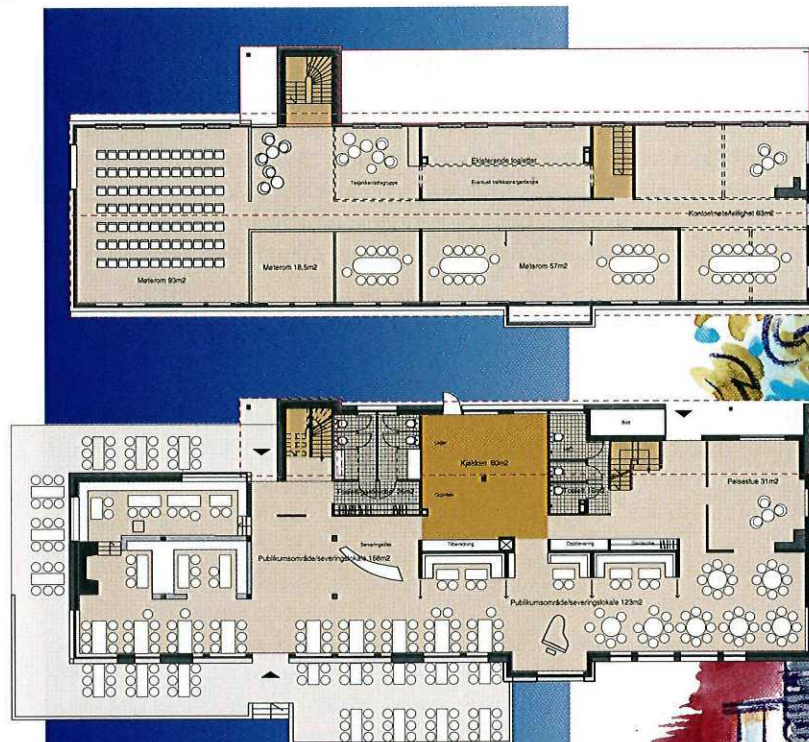
forsvare driften av et så stort anlegg som den eksisterende store Skistu-bygningen. I alle fall mener TT det ikke er forenlig med de aktiviteter som skal drives innenfor den røde strek i marka at Skistua også skal være et kurs og konferansesenter, som det er planer om. TT mener det er viktig at Skistua får en bruk som ikke unødvendig binder opp behovet for bilkjøring i Fjellsetervegen for framtida. Da er det bedre at Skistua, som ikke kan anses å være bevaringsverdig som bygningshistorisk dokument, får en erstatning i et redusert eller nytt og mindre bygg, gjerne med en utforming som svarer til de gamle Skistu-bygningene, som er tilpasset Skistua som utfartssted som turmål for friluftslivet.

Så langt har Trondheim kommune ved Bystyrets vedtak ikke tatt hensyn til TTs syn. Kommunen har satset på å danne en stiftelse med utgangspunkt i de gamle eiere, ski-klubben. Stiftelsen planlegger å bygge om og rehabilitere Skistua i full størrelse. Kommunen har forutsatt en kommunal bevilgning på 10 millioner kroner til arbeidet med bygningen og til utbedringer av uteområdene. Stiftelsen har engasjert arkitekt og regner med å bruke tilskuddet fra kommunen og andre midler til å få gjenåpnet Skistua.

Dette prospektkortet fra 1912 viser Skistu-området med den gamle Skistu-bygningen, Villa Flakk, Blomstertjønna og den gamle stien mot Gråkallen.

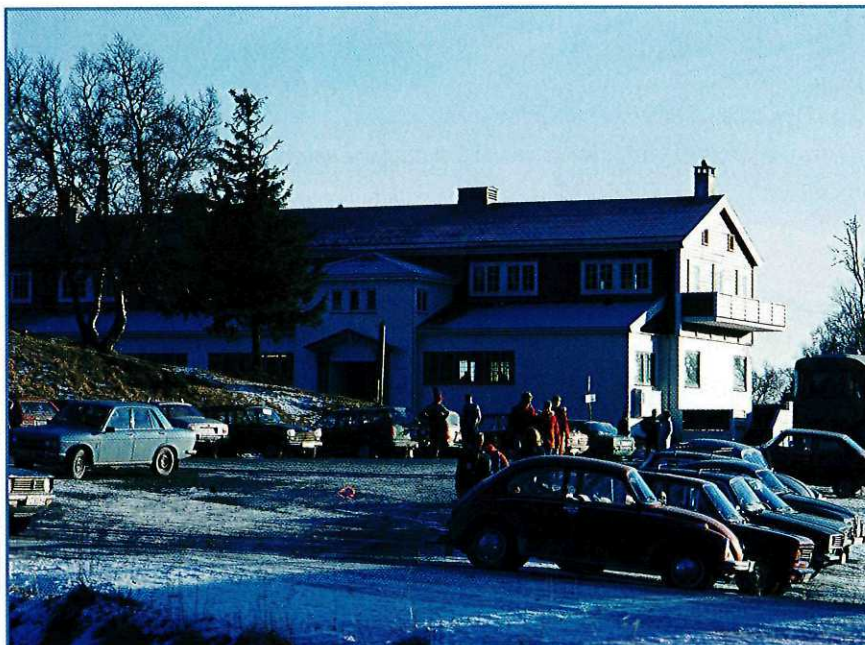

Under det innledende samarbeid om Skistuas videreutvikling mellom administrasjonen i kommunen, skiklubben og TT var det enighet om at den store bygningen måtte reduseres i størrelse ved f.eks å ta ned bygningens andre etasje. Av prospektet for den nyanlagte Skistua til ca 15 millioner kroner går det fram at Stiftelsen Skistua går inn for å videreføre Skistua i full størrelse. Andre etasje skal bygges ut til et kurs- og konferansesenter. Illustrasjon fra stiftelsens prospekt for det nye anlegget.

Ved den politiske behandling av Skistu-saken valgte kommunen å etablere en stiftelse med utgangspunkt i de opprinnelige eiere, Trondhjems Skiklub. Skissen viser hvordan en tenker seg inngangen til den nyanlagte Skistua. Illustrasjon fra Stiftelsen Skistuas prospekt for det nye anlegget

En forutsetning for at Skistua skal bli et attraktivt turmål, er at området framstår som et bilfritt område. Biltrafikk og parkerte biler begynte å dominere stedet allerede fra 1960-tallet. Foto Per Stabell

TT er ikke fornøyd med utviklingen av denne saken. TT frykter for en utvikling i dette kjerneområdet av Bymarka som friluftslivet ikke er tjent med og at store ressurser blir anvendt på et bygningsanlegg som er vesentlig for stort for formålet. Uansett regner TT med at stiftelsen innfrir de forutsetninger den har lovet den skal følge opp: at Skistua skal bli et attraktivt turmål som en storstue for friluftslivet. TT regner også med at stiftelsen vil følge opp forutsetninger som har ligget inne gjennom hele behandlingen av denne saken, at det ikke skal legges opp til bilkjøring og parkering utover driftstrafikk til Skistua. I tillegg vil det i området være noe nødvendig kjøring til Forsvaret og Studenthytta. Og TT håper fortsatt på at stiftelsen ved nærmere analyser likevel vil satse på et redusert og mer tilpasset bygningsanlegg på Skistua.

Rapport fra byggekomiteen

Av Jan Fredrik Kvendbø

Bygge- og vedlikeholdsoppgavene har i de senere årene vært omfattende. De betjente hyttene våre fremstår stort sett i god stand. Unntaket er kanskje Storerikvollen hvor vi arbeider med planer for flere forbedringer. Videre ser vi en positiv besøksøkning på flere av våre hytter, blant annet Jøldalshytta. Dette krever kanskje en utvidelse av hytta, noe som styret og byggekomiteen etter hvert må ta stilling til. For de selvbetjente hyttene gjenstår betydelige arbeider om disse skal fremstå som et fullgodt tilbud til en stadig økende brukergruppe.

En stor del av grunnen til at vi i de senere årene har fått gjennomført relativt mange store byggeoppgaver er en imponerende dugnadsinnsats fra mange av foreningens medlemmer. Dette er av stor betydning for TTs økonomi.

Storerikvollen

Storerikvollen har behov for flere forbedringer. Spesielt gjelder dette kjøkkenet, som etter mange års intenst bruk er nokså nedslitt, og som har behov for betydelig fornyelse for å kunne møte fremtidige hygieniske krav. Byggekomiteen har i denne forbindelse igangsatt et planarbeid og engasjert arkitekt hjelp. I tillegg til nytt kjøkken planlegges en større og bedre resepsjon, forbedrede boforhold for vertinna samt nytt og utvidet inngangsparti mot nord. Kostnadsoverslag forventes fremlagt i løpet av våren 1999. Byggemelding og avklaring om eventuelle tilskuddsmidler forutsettes gjennomført i løpet av høsten slik at arbeidene på stedet kan starte i god tid før sommersesongen 2000. Vi har forventninger om at Storerikvollen vil fremstå som ei langt mer praktisk hytte når disse arbeidene er gjennomført.

Jøldalshytta

På flere av våre hytter ser vi en fin økning i besøkstallet. Dette er kanskje spesielt synlig på Jøldalshytta som viser en økende tendens både i vinter- og sommersesongen, hvor særlig barnefamilier gjør seg gjeldende. Denne utviklingen har nok sammenheng med hyttas tilgjengelighet spesielt om sommeren. Bruk av sykkel langs den gamle seterveien fra Jølhaugen og inn til Jøldalshytta, sammen med muligheten for et mangfold av spennende, men ikke for lange, dagsturer gjør åpenbart hytta spesielt attraktiv for barnefamilier. For andre som ønsker den gode fjellopplevelsen, men som av forskjellige grunner ikke er i stand til å gjennomføre de relativt lange turene fra hytte til hytte, er et fast opphold på Jøldalshytta attraktivt.

Jøldalshytta ligger i Trollheimen landskapsvernområde og styret i TT har i flere år hatt som målsetting at hytta i størst mulig grad skal fremstå som ei «miljøhytte». Dette kan ofte by på en del praktiske problemer. Hytta er sammen med Schulzhytta